

21.11.2024

Vindkraftsprojekt Storbötet 2, Vörå och Nykarleby

Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning

UPPGIFTER OM PROJEKTET

Projektets namn och läge

Vindkraftsprojekt Storbötet 2, Vörå och Nykarleby

Projektansvarig

Den projektansvarige: Storbötet 2 Vind Ab c/o NEOEN Renewables Finland Oy, Mikaelsgatan 7, 001700 Helsingfors

Konsult: Sitowise Oy

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten har varit kontaktmyndighet för projektet.

Den projektansvariges beskrivning av projektet och projektalternativen

Vindkraftsprojektet Storbötet 2 ligger i Vörå kommuns område, cirka 8 km österut från Oravais by. I projektet ingår dessutom byggande av ytterligare ett kraftverk i Storbötet 1-området, som är under uppförande på Nykarlebys sida och som projektet Storbötet 2 gränsar till. Arealen på produktionsområdet Storbötet 2 är cirka 430 hektar.

Vindkraftsprojektet består av 8 kraftverk, vilkas enhetseffekt är högst 10 MW. Kraftverkens planerade rotordiameter är cirka 200 meter och den totala höjden är högst 300 meter.

Elöverföringen i projektet genomförs med luftledningen som är under uppförande till den befintliga kraftledningen för 110 kV, som löper från nordost till sydväst cirka 4,5 km västerut från projektområdet.

Elöverföringen ingår inte i MKB-förfarandet, eftersom elöverföringen inte kommer att förändras och det redan finns bygglov för ändamålet.

Alternativ i granskningen

I MKB-förfarandet granskas följande projekialternativ:

ALT0: Som 0-alternativ utreds, vilka konsekvenserna av att projektet inte genomförs är.

ALT1: I projektområdet byggs 8 vindkraftverk, av vilka 7 på Vörå kommuns område och 1 i Nykarleby stads område. Vindkraftverkens totala höjd är högst 300 meter och enhetseffekten är maximalt 10 MW.

ANHÄNGIGGÖRANDE AV FÖRFARANDET VID MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

Storbötet 2 Vind Ab har 11.9.2024 anhängiggjort ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning (senare bedömningsförfarande) genom att till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (senare NTM-centralen) skicka ett program för miljökonsekvensbedömning (senare bedömningsprogram) för vindkraftsprojekt Storbötet 2, Vörå och Nykarleby.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas i projekt, som sannolikt har betydande miljökonsekvenser. Projekt som behandlas i ett bedömningsförfarande har räknats upp i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen (252/2017). Detta projekt fordrar ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning på basis av projektförteckningens punkt 7) e), *vindkraftverksprojekt där de enskilda kraftverken är minst 10 till antalet eller projektets totala kapacitet är minst 45 megawatt.*

FÖRHANDSÖVERLÄGGNING

Kontaktmyndigheten ordnade en förhandsöverläggning 9.4.2024 i syfte att främja bland annat hanteringen av helheten som består av bedömning, planering och tillståndsförfarande samt informationsutbytet mellan den projektansvarige och myndigheterna. I förhandsöverläggningen deltog NTM-centralen i Södra Österbotten, NEOEN Renewables Oy, Prokon Oy, Sitowise Oy, Nykarleby, Kauhava, Vörå, Västkustens miljöenhet, Österbottens förbund, landskapsmuseet och Forststyrelsen.

MEDDELANDE OCH SAMRÅD OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten meddelande om bedömningsprogrammet och att det är framlagt till påseende samt om möjligheten att framföra åsikter och ge utlåtande genom offentlig kungörelse 17.9–16.10.2024. Kungörelsen och bedömningsprogrammet publicerades på NTM-centralens webbplats www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten och miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/storbotet2-vindkraft-MKB.

Dessutom har Vörå kommun och Nykarleby stad begärts meddela om kungörelsen på sina webbsidor. Dessutom har information om bedömningsprogrammet och att det är framlagd till påseende samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden publicerats med annonser i tidningarna Ilkka-Pohjalainen, Vasabladet och Österbottens Tidning 17.9.2024.

Det har varit möjligt att stifta bekantskap med det uppdaterade bedömningsprogrammet på Vörå kommunhus, stadshusen i Nykarleby och Kauhava samt biblioteken i Oravais och Alahärmä.

Ett informationsmöte för allmänheten ordnades 2.10.2024 kl. 18–20 på Årvasgården i Oravais på adress Slagfältsvägen 20, 66800 Oravais samt via distansförbindelse. Utöver kontaktmyndighetens och den projektansvariges representanter deltog 7 personer i infomötet och 4 personer deltog på distans. Frågor som lyftes fram under informationsmötet var bland annat rivning av vindkraftverken, vindkraftverkens avstånd till närmaste bosättning, avsaknaden av alternativ, elöverföringsarrangemangen och eventuell automatisk avstängsanordning för vindkraftverken.

UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten har begärt utlåtande om bedömningsprogrammet av kommunerna i projektets influensområde och av andra myndigheter som ärendet sannolikt berör. Sammanlagt 24 utlåtanden och 3 åsikter har skickats till kontaktmyndigheten. Suomen Erillisverkot Oy har meddelat att projektet inte påverkar affärsverksamheten i Suomen Erillisverkot Oy:s Nätoperatortjänst. Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) har meddelat att verket inte ger utlåtande om bedömningsprogrammet.

Nedan presenteras kontaktmyndighetens uppfattning om samrådsresponsens centrala innehåll. Utlåtanden och åsikter bifogas till utlåtandet. Uppgifter som anses vara personuppgifter har tagits bort ur de bifogade utlåtandena och åsikterna.

Utlåtanden och åsikter om bedömningsprogrammet

NTM-centralen i Södra Österbottens ansvarsområde för trafik och infrastruktur konstaterar att planen för bedömning av trafikkonsekvenser och beskrivningen av det nuvarande tillståndet huvudsakligen är tillräckliga. Det är skäl att utreda trafikkonsekvenserna och förutsättningarna för transporter noggrant, eftersom i detta projekt planeras högre kraftverk än de som tidigare har byggts eller som är under uppbyggnad i närområdet. Särskild uppmärksamhet bör fästas på särskilt känsliga och besvärliga objekt såsom Vasa centrum. I bedömningen av trafikkonsekvenserna rekommenderas att utredningen om vindkraftsutbyggnad ur väghållarens synvinkel (NTM-centralens rapport 10/2023) och modellen

för tillgänglighetsutredning som presenteras i rapporten utnyttjas. Ansvarsområdet påpekar att NTM-centralen i Södra Österbotten planerar vägprojekt som berör de föreslagna specialtransportrutterna.

Om landsvägsnätet eller anslutningarna måste förbättras, bör projektaktören i god tid vara i kontakt med NTM-centralen i Södra Österbottens ansvarsområde för trafik och infrastruktur. Projektaktören ansvarar för kostnaderna som förbättringsåtgärderna föranleder. Tillfälliga åtgärder samt eventuella skador på vägarna bör repareras utan dröjsmål.

Södra Österbottens förbund konstaterar att beteckningarna i den nya, redan godkända Södra Österbottens landskapsplan som träder i kraft senare, som ligger i projektets influensområde bör identifieras i konsekvensbedömningen samt projektets konsekvenser för beteckningarna och målen i landskapsplanen bedömas. Miljöministeriet har nyligen publicerat en ny handledning för bedömning av vindkraftsprojektens landskapskonsekvenser. I bedömningen av projektets konsekvenser bör den uppdaterade handledningen tillämpas i stället för den gamla. Förbundet påpekar att visualiseringar bör även göras på Södra Österbottens sida. Bedömningen av samverkan som beskrivs i bedömningsprogrammet anses vara mycket knapphändig. Förbundet anser att i fortsättningen bör MKB-handlingarna vara helt tvåspråkiga och översättningarna av hög kvalitet för att alla invånare i projektets influensområde ska ha jämlika möjligheter att stifta bekantskap med projektets planeringshandlingar.

Meteorologiska institutet påpekar att det planeras rikligt med vindkraft i området och att kraftverken orsakar betydande störningseko för radar-mätningarna, vilket eventuellt kan påverka vädertjänsterna i området. Meteorologiska institutet är bekymrat över väderradarmätningarnas kvalitet i framtiden och diskuterar för tillfället krav på kompensationsmätningar för dylika områden.

Kauhava stad konstaterar att projektområdet ligger i omedelbar närhet av Kauhava kommungräns och konsekvenserna sträcker sig således också till Kauhava stads område. I Kauhava stads område bör avståndet mellan vindkraftverken och bosättningen vara minst 2 km. Projektet kommer att ha betydande samverkan med andra vindkraftsprojekt i området för landskapsområdena och kulturmiljöerna på Kauhava stads sida. Landskapsgranskning bör utföras för de byggda kulturmiljöerna av riksintresse och de värdefulla landskapsområdena av landskapsintresse, som ligger högst cirka 10 km från projektområdet. Kraftverken i de projekt som är under planering i närområdet bör också införas i bildmontagen. Tvåspråkiga bildtexter och figurer bör införas i bedömningsprogrammet och bedömningsbeskrivningen bör också finnas på finska. Invånarenkäten bör också utföras på finska.

På kartorna bör utöver beteckningarna i Österbottens landskapsplan även införas beteckningarna i Södra Österbottens landskapsplaner och landskapsplanen 2050 för att klargöra den nuvarande plansituationen. På finska har man felaktigt använt benämningen maisemakaava för

landskapsplan (maakuntakaava), vilket bör rättas till i sammandragsdelen. I källuppgifterna införs stranddetaljplaneområdena Hunurijärvi och Haarusjärvi och situationen beträffande beviljade bygglov bör uppdateras i skedet när bedömningsbeskrivningen görs upp. I utredningarna bör dessutom undersökas konsekvenserna för Kauhava flygfält och Försvarsmaktens övervakningssystem på området.

Naturresurscentret påpekar att det skulle vara bra att utreda hönsfåglarnas spelplatser under flera efter varandra följande år i syfte att utreda hönsfåglarnas förekomst i planeringsområdet. Utredningen om spelplatser skulle ge en bättre bild av områdets betydelse för hönsfåglarna jämfört med en utredning som görs under en enskild vår. I bedömningsbeskrivningen bör särskild uppmärksamhet fästas på samverkan av vindkraftsprojekt som ligger runtomkring och framtida vindkraftsplaner i större skala. Dessutom är det viktigt att fokusera på att bevara de ekologiska förbindelserna. Naturresursinstitutet påpekar också att det eventuella influensområdet kan vara mycket vidsträckt för en del av arterna (samverkan). Det blir så när flera vindkraftsprojekt planeras i samma revir och artens förekomstområden (exempelvis varg).

Västkustens miljöenhet betonar att kraftverken bör placeras så att miljöministeriets riktvärden för buller inte överskrids. Konsekvenserna på grund av ljus- och skuggbildning som vindkraftverken orsakar får förekomma högst 8 h/år. På grundvattenområdet (Pensalkangas) som ligger i närheten av projektområdet får inga nya vägar eller elöverföringskablar byggas för att grundvattnets kvalitet inte ska försämrats. Risker för att is ska lossna från rotorbladen måste beaktas i närheten av vägar och i områden där människor kan vistas.

Forststyrelsen anser att det inte är nödvändigt att göra en Naturbedömning för projektet när det gäller projektplanen enligt bedömningsprogrammet. Forststyrelsen påpekar dock att Naturaområdet är värdefullt med avsikt på fåglarna och att det häckar hotade arter i området, varför konsekvenserna för dessa bör bedömas som en del av bedömningen av konsekvenserna för fåglarna. Som en del av projektets utredning av häckande fåglar skulle det också vara motiverat att uppdatera uppgifterna om fåglarna i området Paljakanneva-Åkantmossen för att projektets konsekvenser i synnerhet för myrmarksfåglarna ska kunna bedömas. Det är också viktigt att beakta samverkan för fåglarna. Forststyrelsen påpekar att det har reserverats färre uppföljningsdagar för vår- och höstflyttningsutredningen än vad Miljöministeriet har rekommenderat i handledningen om bedömning av konsekvenser för fåglarna vid vindkraftsutbyggnad (Finlands miljö 6/2016). I bedömningsbeskrivningen bör tillräckligt detaljerat beskrivas utredningarna som har gjorts samt annat befintligt material för att materialets tillräcklighet ska kunna bedömas.

Österbottens förbund konstaterar att eftersom beredningen av Österbottens landskapsplan 2050 pågår är det viktigt att beakta eventuella ändringar av landskapsplanens planbeteckningar och -bestämmelser för

projektområdet. När delgeneralplanen ändras bör följderna för annan markanvändning, miljön och klimatet i området utredas. Områdets fornninnen, grundvattenområden och området Paljakanneva-Åkantmossen som hör till nätverket Natura 2000 som är införda i landskapsplanen bör beaktas i bedömningen. Även samverkan med vindkraftverken i närheten bör utredas. Projektområdet ligger förhållandevis nära landskapsgränsen, varför det skulle vara viktigt att beskriva vindkraftsprojektets koppling till Södra Österbottens landskapsplan.

Österbottens museum konstaterar att värdefulla kulturmiljöer och landskapsområden av riks- och landskapsintresse har beaktats i belöningsprogrammet såsom även enskilda skyddsobjekt på 30 kilometers avstånd från projektområdet. Områdets fasta fornninnen har beaktats.

Österbottens räddningsverk framhäver vikten av att göra upp en projektvis riskanalys och brand- och säkerhetstekniska utredningar, eftersom de också kan användas som grund för beviljande av bygglov. Med beaktande av projektets storlek bör det lagenliga behovet av ett anmälningsförfarande för kemikalieanvändning och -lagring utredas. Verksamhetsutövaren bör på eget initiativ förbereda sig på eldsvådor i vindkraftverken, eftersom räddningsverket inte har möjlighet att släcka dem. Räddningsmyndigheten anser att byggnader, friluftsleder och andra allmänna områden inte bör placeras närmare än 600 meter från vindkraftverk på grund av risken för iskast och komponenter som lossnar om man inte med projektspecifik riskanalys och utredning av iskast kan påvisa att kortare skyddsavstånd kan tillämpas. En räddningsplan bör göras upp för vindkraftsområdet.

Försvarsmaktens 2 logistikregemente påpekar att sensorsystemen som Försvarsmaktens regionbevakning använder kan utsättas för konsekvenser av vindkraftverken. I juni 2024 har Försvarsmakten gett ett utlåtande, i vilket Försvarsmakten inte motsätter sig projektet. Huvudstaben bör ge nytt utlåtande om projektets godtagbarhet om antalet kraftverk som byggs i projektet är större, vindkraftverken är mer än 10 meter högre eller placeringen avviker mer än 100 meter från uppgifterna enligt utlåtandet om godkännande.

Museerna i Seinäjoki påpekar att handledningarna som används som källor för landskapskonsekvenserna är delvis föråldrade, eftersom kraftverken nu är avsevärt större. Zonerna för bedömning av landskaps- och kulturmiljökonsekvenser på bedömningsprogrammets sida 78 och 83 är föråldrade. Museet framför att landskapskonsekvenserna granskas enligt de uppdaterade siktområdena (uppdaterad handledning om bedömning av landskapskonsekvenser i vindkraftutbyggnad, Miljöministeriet 2024) för att Södra Österbottens betydande objekt, öppna områden i landskapet och bostadsområden inte ska lämnas utanför bedömningen. På bild 12–1 på sida 77 och tabellen på sidorna 70–80 presenteras betydande objekt av riksintresse som finns i influensområdet, vilka grundar sig på Södra Österbottens landskapsplan som har godkänts år 2005.

Södra Österbottens nya landskapsplan 2050 har godkänts i landskapsfullmäktige i september 2024, vilket betyder att materialet måste uppdateras enligt den nya landskapsplanen. Konsekvensbedömningen av dessa objekt bör också utföras enligt zonerna i Miljöministeriets uppdaterade handledning.

Nykarleby stads tekniska avdelning konstaterar att det inte finns några väsentliga brister i bedömningsprogrammet. Vindkraftsparkens största inverkan på Nykarleby stad hör samman med landskapskonsekvenserna. Eftersom det byggs flera vindkraftsparker i Pensalaområdet, spelar bedömningen av samverkan en viktig roll.

Nykarleby stads miljö- och byggnadsnämnd konstaterar att utredningen av landskapskonsekvenserna spelar en stor roll. Kollisionsrisken bör utredas såsom även samverkan med andra vindkraftsprojekt. I utlåtandet föreslås ett tredje alternativ med lägre vindkraftverk, på samma sätt som i den tidigare projektplanen, för att man ska kunna jämföra skillnaderna i konsekvenserna av den tidigare och den nya projektplanen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finlands fiskerimyndighet konstaterar att ytvattnet på projektområdet rinner från det dikade produktionsområdet mot nordväst, via recipienten Munsala å vidare till Söderfjärden i Bottenhavet. I Söderfjärden finns bland annat havslekande sik. I miljökonsekvensbedömningen måste byggskedets eventuella konsekvenser för fiskbestånden i Munsala å på grund av sura sulfatmarker beaktas. Dessutom bör sökanden även i övrigt utreda projektets konsekvenser under byggskedet för fiskbeståndet i Munsala å.

Trafikledsverket påpekar att Trafikledsverkets vindkraftsanvisning (Trafikverkets publikationer 8/2012) bör beaktas i placeringen av kraftverken i förhållande till trafiklederna. Vindkraftstransporterna fordrar alltid specialtransporttillstånd av NTM-centralen i Birkaland, som är tillståndsmyndighet. För transport av kraftverksdelar ska landsvägarnas, broarnas och trummornas bärkraft säkerställas i god tid innan transporterna inleds. Den projektansvarige svarar för kostnaderna på grund av behövliga förstärkningsåtgärder, flytt av konstruktioner och utvidgning av anslutningar. Trafikledsverket begär att verkets projekt- och planeringsobjekt beaktas i planeringen av rutterna för transport av vindkraftsdelar.

Vörå kommuns byggnads- och miljönämnd påpekar att bedömningsprogrammets material bör finnas tillgängligt på båda inhemska språken, eftersom projektet ligger i närheten av Kauhava. I projektet skulle man kunna granska ett tilläggsalternativ, i vilket vindkraftverken är färre till antalet eller kraftverken är lägre. Tidigare utredningar i ärendet har gjorts åren 2013–2015, vilket betyder att man inte kan lägga någon större vikt vid resultaten av dessa. Uppföljningsdagarna i utredningarna av det flyttande och häckande fågelbeståndet är färre än vad som rekommenderas i Miljöministeriets handledning för bedömning av konsekvenserna för fåglar vid vindkraftsutbyggnad. Miljöministeriets uppdaterade handledning om bedömning av vindkraftsutbyggnadens konsekvenser för landskapet (2024) bör tillämpas i bedömningen. Tabell 26–1

(s. 137) innehåller felaktiga uppgifter om antalet kraftverk i andra vindkraftsprojekt. På Motivass karta syns inte heller de två solkraftsprojekten vid Oravais fabriksområde, vilka ligger i tillståndsförfarande.

Cinia Oy begär att olägenheterna för Cinias telekommunikationer beaktas samt påpekar att i fortsättningen kan radiolänksystem inte byggas i projektets influensområde.

Digita Oy konstaterar att vindkraftsparkerna kan orsaka betydande olägenheter för antenn-tv-mottagningen. Antenn-tv-sändningarna används också för att förmedla myndigheternas varningsmeddelanden. På grund av detta bör konsekvenserna för antenn-tv-mottagningen också beaktas i bedömningen av konsekvenserna i anslutning till säkerhet. *Digita* begär att vindkraftverkets konsekvenser för antenn-tv-sändningarnas synlighet ska undersökas i god tid innan bygglov ansöks och helst innan beslut om placering av vindkraftverket fattas. Den projektansvariga måste framföra en konkret plan i syfte att förhindra och avlägsna störningar och för att ta ansvar för att avlägsna störningarna och kostnaderna som det medför. Det aktuella vindkraftsprojektet kan ge upphov till störningar tillsammans med andra vindkraftsprojekt.

Elisa Abp påpekar att i fortsättningen kan radiolänksystem inte byggas i det aktuella projektets influensområde. Dessutom begärs att olägenheterna för Elisas teletrafik beaktas.

Fingrid Abp konstaterar att anslutningarna till stamnätet bör uppfylla de tekniska kraven som har framförts i Fingrids allmänna anslutningsvillkor (YLE). Vindkraftverken bör dessutom uppfylla Fingrids systemtekniska krav (VJV). Kunden kommer överens med andra parter som direkt eller indirekt ansluter sig till elnätet att även deras elnät och tillhörande anordningar uppfyller anslutningsvillkoren och de systemtekniska kraven för stamnätet. För varje enskild anslutning ingår separat anslutningsavtal från fall till fall. Dessutom påpekar Fingrid att ett separat korsningsutlåtande bör begäras av Fingrid för byggande i kraftledningsområdet eller dess närhet.

Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt r.f. konstaterar att olika typer av naturområden bör genomgående lämnas kvar i landskapets område. I varje kommun bör också "No go"-områden för vindkraft fastställas. Skyddsavståndet bör vara minst 5 kilometer till bostads- och fritidshus och tillräckligt även till naturskyddsområden, grundvattenområden och rekreationsområden. Buller bör simuleras i olika väderleksförhållanden och under olika årstider.

Fågelutredningarna bör utföras i rätt tid, i tillräcklig omfattning under flera års tid för att man ska kunna utesluta variationen mellan olika år och konsekvenserna av varierande näringstillgång. I synnerhet stora rovfåglars flygruttor bör utredas. Miljöministeriets anvisning om beaktande av konsekvenserna för fåglarna vid vindkraftsutbyggnad bör efterföljas. Hanteringen av viltarter försvåras om vindkraften byggs ut för tätt.

Områdets stora rovdjur kan flytta på sig och störa människor om projektet genomförs. Utredningarna om flygekorre, åkergroda och fladdermus bör vara tillräckligt omfattande, eftersom den årliga variationen kan vara stor i reviren.

Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt påpekar att vindkraften i nuvarande form inte överensstämmer med strukturellt hållbar utveckling. Vindkraftverkens plast innehåller den skadliga föreningen bisfenol-A och enligt vissa källor lossnar till och med hundratals kilogram mikroplast varje år och hamnar i miljön. Risken för oljeskador under byggtiden, i störningssituationer, såväl under drift som servicearbeten bör beaktas. De nuvarande biodiversitetsmålen och vindkraftsproduktionen är motstridiga. Distriktet påminner om att den gröna omställningen lyckas endast när andra miljö- och naturkonsekvenser beaktas vid sidan av klimatet. Distriktet anser att projektet inte bör genomföras.

Finlands viltcentral, Kust-Österbotten konstaterar att programmet för miljökonsekvensbedömning huvudsakligen har gjorts upp i tillräckligt i den omfattning som ärendet förutsätter.

Telia Finland Abp påpekar att i den fortsatta planeringen bör också beaktas att radiolänksystem inte kan byggas i projektets influensområde i fortsättningen. För elöverföringsledningarna bör dessutom en skild riskspänningsutredning göras när det gäller Telias kablar i närheten av projektområdet.

Privatpersoner har framfört följande i sina åsikter:

Människornas levnadsförhållanden, hälsa och trivsel:

I åsikterna framförs konsekvenserna som vindkraftsprojektet Storböten 2 orsakar för invånarna i närområdet. Vindkraften planeras för nära bosättningen med beaktande av de negativa konsekvenserna som vindkraftsbullret och de blinkande ljusen och skuggorna orsakar i livsmiljön. Åsikterna förhåller sig mycket negativt till bullret från vindkraftverken. Oro framförs över att invånarna inte kan bo i sina egna bostäder på grund av bullret.

Samhällsstruktur, markanvändning och materiell egendom:

De förlorade nyttjanderättigheterna till skyddade områden i privat ägo ger upphov till stora ekonomiska förluster. Oro framförs också över att rivningen av vindkraftverken blir markägarnas plågoris.

Landskapet:

I åsikterna framförs oro över att den vackra landskapsbilden i myrmarken förstörs.

Djurliv och natur:

Natur går förlorad på grund av projektet. I åsikterna framförs oro över att djur och fåglar försvinner från området på grund av bullret från vindkraftverken. Tryggande av naturskyddsområdet riskeras på grund av projektet och naturskyddsarbetet i skyddsområdena slösas bort.

Allmän säkerhet, miljörisker och klimatpåverkan:

I åsikterna framförs oro över mikroplasten som lossnar från vindkraftverken och hamnar i miljön och att plasten slutligen hamnar i människan via näringskedjan.

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Programmet för miljökonsekvensbedömning omfattar kraven på innehåll som nämns i 3 § i MKB-förordningen och bedömningsprogrammet har behandlats på det sätt som krävs enligt MKB-lagstiftningen.

Utöver det som framförs i bedömningsprogrammet bör följande aspekter som framförs av kontaktmyndigheten (punkterna KM nedan) beaktas när bedömningsbeskrivningen och tillhörande utredningar görs upp.

MKB-förfarandet och deltagande samt kompetens hos personerna som gjort bedömningen

I MKB-programmet beskrivs bedömningsförfarandets mål, parter, uppgifter om deltagande och växelverkan under MKB-förfarandets förlopp samt en uppskattning av tidtabellen. En förhandling ordnades på förhand i MKB-förfarandets inledande skede. Bedömningsprogrammet är i sin helhet framlagt till påseende på svenska och det finns ett finskspråkigt sammandrag av bedömningsprogrammet.

KM: Under bedömningsförfarandets förlopp bör uppmärksamhet fästas på informationen som ges och möjligheterna för berörda att framföra respons, eftersom MKB-förfarandets centrala syfte är att öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta. Projektets influensområde ligger också i finskspråkiga områden, varför kontaktmyndigheten begär att responsen i utlåtandena om dokumentens tvåspråkighet beaktas.

I bedömningsprogrammets svenskspråkiga sammandrag finns ett stycke om vindförhållanden som saknas i det finskspråkiga sammandraget och det finskspråkiga sammandragets stycke om trafiken saknas i det svenskspråkiga sammandraget. I det svenskspråkiga sammandraget på sida 19 nämns Trafikverket i Sverige när man uppenbarligen avser Trafikledsverket.

När det gäller tidtabellen för bedömningsförfarandet bör tiden som krävs för att göra upp eventuella tilläggsutredningar beaktas. I bedömningsprogrammet beskrivs vilken utbildning som personerna som deltagit i bedömningen har och deras roll i bedömningen. I bedömningsbeskrivningen bör de sakkunnigas erfarenhet och erfarenhetsår framföras.

Beskrivning av projektet och projekialternativen

I projektbeskrivningen presenteras projektets syfte, projektets läge, markanvändningsbehov, vindkraftverkens konstruktioner, byggnads- och lagringsområden, anslutning till elöverföringen, preliminära uppgifter om vägnätet som planerats till projektområdet, uppgifter om avfall som uppstår samt verksamheter under byggande, drift och urbruktagning. Beskrivningen har åskådliggjorts med bilder som bidrar till uppfattningen.

I MKB-programmet framförs utöver det s.k. nollalternativet, alltså att projektet inte genomförs, ett annat alternativ. enligt den projektansvarige finns inga andra beaktansvärda alternativ.

I projektbeskrivningen presenteras internationella, nationella och regionala energi- och klimatmål samt på vilket sätt projektet hör ihop med dessa mål.

KM: Projektets läge, syfte och tekniska beskrivning presenteras tillräckligt för programskedet. Projektbeskrivningen och tekniska data bör dock preciseras utgående från de tilläggsuppgifter som erhålls under bedömningen. I bedömningsbeskrivningen bör också avfall som uppstår under verksamhetstiden och efter att verksamheten har upphört bedömas samt avfallens mängd och behandlingsmetoder så att även rivning av kraftverkens fundament beaktas. I bedömningsprogrammet beskrivs inte projektets markanvändningsbehov som behövs för marktäkt och inte heller uppskattas det hur många nya vägar som kommer att byggas och befintliga vägar förstärkas. Dessa uppgifter bör införas i bedömningsbeskrivningen. I beskrivningen bör man också berätta vad som görs med arbetsplatsområdena som använts under byggtiden efter byggnadsskedet.

Enligt 3 § 2 punkten i MKB-förordningen bör även framföras uppgifter om sådana skäliga alternativ som är beaktansvärda vad gäller projektet och dess säregenskaper, och av vilka ett alternativ är att avstå från projektet, såvida ett sådant alternativ inte av särskilda skäl är onödigt. Principerna för hur alternativ ALT1 har bildats presenteras inte i bedömningsprogrammet. I bedömningsbeskrivningen bör det framföras noggrannare vilka faktorer som inverkat på framtagningen av alternativet. Nykarleby stads miljö- och byggnadsnämnd föreslår i sitt utlåtande ett tredje alternativ med lägre vindkraftverk, på samma sätt som i den tidigare projektplanen, för att man ska kunna jämföra skillnaderna mellan konsekvenserna av den tidigare och den nya projektplanen. Även Vörå kommuns byggnads- och miljönämnd föreslår ett alternativ med färre vindkraftverk eller lägre vindkraftverk. Kontaktmyndigheten begär att förslagen av Nykarleby stads och Vörå

kommuns miljö- och byggnadsnämnder beaktas och framför att ett alternativ som överensstämmer med den gällande planen tas med i bedömningen.

I bedömningsbeskrivningen bör också framföras en utredning om projektets och projekialternativens förhållande till markanvändningsplaner och planer och program om nyttjandet av naturresurser och miljöskydd som är väsentliga för projektet och till Europeiska unionens eller nationellt fastställda miljöskyddsmål.

Planer och tillstånd som förutsätts för projektet

I bedömningsprogrammet framförs planer, tillstånd och beslut som krävs för projektet och dessutom eventuella tillstånd som behövs för projektet. Samtidigt med miljökonsekvensbedömningen utarbetas en delgeneralplan för projektområdet. Väsentliga med avsikt på projektet är bland annat byggtillstånd enligt markanvändnings- och bygglagen samt flyghindertillstånd enligt luftfartslagen. Tillståndsförfarandet som förutsätts för att bygga servicevägarna utreds med den lokala byggnadstillsynsmyndigheten.

KM: Tillstånden som behövs för projektet utreds på ett övergripande sätt. När det gäller behovet av miljötillstånd påminner kontaktmyndigheten om att kraftverken i princip bör planeras så att driften inte orsakar oskäligt besvär som avses i lagen om vissa grannelagsförhållanden och således överskrider gränsen för behovet av miljötillstånd.

I bedömningsprogrammet beaktas eventuella åtgärder i projektet, vilka kräver tillstånd enligt vattenlagen. Kontaktmyndigheten påminner om att anmälan om dikning enligt vattenlagen gäller projekt, i vilka dikningar planeras. Dikningsanmälan bör lämnas in minst 60 dagar innan åtgärder vidtas. Efter att anmälan har lämnats in styr tillsynsmyndigheten för vattenlagen vid behov projektet vidare till ansökningsförfarandet.

I bedömningsbeskrivningen bör också beaktas marktåktstillstånd, eventuellt tillståndsbehov på grund av hanteringen av överskottsjord samt behovet av en anmälan till NTM-centralen om eventuella underskridningar av vattendrag med kablar.

Miljöns nuvarande tillstånd och utveckling

I beskrivningen av nuläget har man presenterat nuläget i vindkraftsparkens sannolika influensområde till den del som det anses vara väsentligt i samband med bedömningen av projektets miljökonsekvenser. I beskrivningen har bland annat markanvändning,

klimat, ljud- och ljusförhållanden, landskap, kulturarv, trafik, yt- och grundvatten, växtlighet, fåglar, djurliv, naturskyddsområden, bosättning, rekreation beaktats.

KM: Miljöns nuvarande tillstånd har i huvudsak beskrivits i tillräcklig och informativ omfattning för MKB-programskeppet med hjälp av illustrerande kartor. I miljökonsekvensbeskrivningen bör beskrivningen av nuläget kompletteras på basis av de uppgifter som fås i samband med bedömningen samt de brister som nämns i detta utlåtande rättas till. Utvecklingen av nuläget ska också framföras i den situation att projektet inte genomförs (ALT0).

Konsekvenser som bedöms och avgränsning av influensområdena

I bedömningsprogrammet presenteras miljökonsekvenserna som bedöms och utredningarna som ska göras upp. Konsekvenstyperna som bedöms och materialet som har använts samlas i en tabell. Projektets miljökonsekvenser bedöms under projektets hela livscykel (cirka 50 år). Landskapskonsekvenserna, bullerkonsekvenserna och konsekvenserna för naturen bedöms vara de viktigaste miljökonsekvenserna i detta projekt. Metoderna som har utvecklats i IMPERIA-projektet tillämpas för att fastställa konsekvensernas betydelse.

KM: Kontaktmyndigheten framhäver att bedömningen av miljökonsekvenserna bör i synnerhet fokusera på bedömning av projektets sannolikt betydande konsekvenser. Bedömningsprogrammets sammandrag innehåller tabell II om konsekvenstyper som ska bedömas och materialet som används, vilket klargör på vilket sätt miljökonsekvensbedömningen kommer att utföras. Kontaktmyndigheten anser att det är bra att metoden i IMPERIA-projektet används konsekvent för att fastställa betydelsen.

I bedömningsbeskrivningen bör projektets influensområden framföras och motiveras skilt för varje konsekvensobjekt, även med hjälp av kartbilder. Det är nödvändigt att se över konsekvensområdena allteftersom bedömningen framskrider och vid behov utvidga dem på basis av resultaten från utredningarna. I bedömningsbeskrivningen bör också 0-alternativet beaktas i fråga om alla konsekvenser.

I samband med bedömningen bör eventuella åtgärder för att minska skadliga konsekvenser framföras. I bedömningsbeskrivningen bör man beskriva på vilket sätt lindrande åtgärder och osäkerhetsfaktorer påverkar konsekvensernas betydelse. Om det är osäkert att lindrande åtgärder kan utföras, bör konsekvenserna bedömas även utan lindrande åtgärder. Under MKB-förfarandets förlopp är det bra att utreda möjligheten att utföra arbeten under byggskeppet vid en tidpunkt när konsekvenserna för miljön är mindre.

Konsekvenser för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel

Enligt bedömningsprogrammet bedöms konsekvenserna för människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel såväl ur fasta boendes som fritidsboendes synvinkel. Närmaste bosättning ligger 1,3 kilometer från närmaste vindkraftverk. Konsekvenserna för människorna granskas på cirka 5 kilometers avstånd från projektområdet. Projektets mest betydande konsekvenser bedöms vara konsekvenserna av buller och blinkande ljus och skuggor samt konsekvenserna för levnadsförhållandena och trivseln. För att identifiera konsekvenserna utnyttjas litteratur, respons som lämnats in under MKB-förfarandet och kontrollistor som finns i handledningarna. Projektets konsekvenser för jakt bedöms vid behov genom att intervjua jägare.

KM: Kontaktmyndigheten anser att det är viktigt att i synnerhet närområdets invånare och deras åsikter om projektet utreds i bedömningen. När det gäller konsekvenserna för människorna är det dock skäl att vara flexibel i avgränsningen av influensområdet. Influensområdet bör ses över när utredningarna har blivit färdiga. Av bedömningsprogrammet framgår inte om det kommer att utföras en invånarenkät i projektet. I åsikterna framförs att vindkraften har planerats för nära bebyggelse och oro över konsekvenserna av buller och blinkande ljus och skuggor för människornas levnadsförhållanden. Därför rekommenderar kontaktmyndigheten att det görs en invånarenkät. I enkäten bör influensområdets tvåspråkighet beaktas.

I beskrivningen bör man framföra vilka konsekvenser som bullret uppskattas ha för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Ljudlandskapet som vindkraftverken ger upphov till har betydelse för hur man upplever landskapet och det skulle vara skäl att beakta detta i konsekvensbedömningarna av vindkraften i synnerhet som en del av bedömningen av sociala konsekvenser. Om projektet uppskattas påverka möjligheterna för människorna i influensområdet att bedriva näringsverksamhet, bör detta beaktas i bedömningen.

I utlåtandena påpekas att antenn-tv-sändningarna också används för att förmedla myndigheternas varningsmeddelanden. Eventuella störningseffekter för antenn-tv-mottagningarna bör beaktas i konsekvensbedömningen som gäller människornas levnadsförhållanden.

Bullerkonsekvenser

Bullerkonsekvenserna under vindkraftverkens drifttid bedöms med hjälp av bullermodelleringar. Bullersimuleringarna görs i enlighet med miljöministeriets anvisning 2/2014 om modellering av vindkraftsbuller

och ISO 9613-2 standarden. För de närmaste byggnaderna beräknas ljudnivån för lågfrekvent buller utomhus och ljudnivåerna i bostadsutrymmen bedöms med ljudisoleringsnivån enligt DSO1284. För beräkning av lågfrekvent buller används dessutom de alternativa isoleringskoefficienterna som föreslås i Turun ammattikorkeakoulus undersökning (Hongisto et al., 2020).

KM: Vindkraftverken bör placeras så att miljöministeriets riktvärden för buller inte överskrids. Bullersimuleringarna och rapporteringen av dem i princip bör göras enligt miljöministeriets anvisningar med vindkraftverkstyper som har motsvarande effekt och som till andra egenskaper motsvarar den maximala kraftverksstorlek som framförs i bedömningsprogrammets alternativ. Om bullersimuleringar inte kan göras upp för de maximala kraftverkstyperna som framförs i alternativen, bör försiktighetsprincipen följas i simuleringarna. Kontaktmyndighetens konstaterar att det också är skäl att göra bullermodelleringen även för gemensamt buller från de närliggande vindkraftverken, som finns på 5 kilometers avstånd från projektområdet. Beräkningen av lågfrekvent buller bör också ta hänsyn till samverkan av de närmaste vindkraftsparkerna. Bullerutredningsrapporten bör presenteras som bilaga till bedömningsbeskrivningen.

I bedömningsprogrammet beaktas kraven på inomhusbuller, som grundar sig på social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (545/2015). Kontaktmyndigheten betonar att åtgärdsgränsen på 25 dB som avses i 12 § 3 mom. i ovan nämnda förordning måste beaktas som ett riktvärde för inomhusbuller vid närliggande bosättning. Enligt förordningen får buller som orsakar sömnstörningar nattetid inte överskrida 25 dB mätt som ekvivalentnivå LAeq,1h (kl. 22–7) under en timme i sådana utrymmen som är avsedda att sova i.

Kontaktmyndigheten uppmanar till att införa de mest betydande objekten som finns i influensområdena på bullerkartorna. Om modelleringarna och bedömningarna visar att bullerriktvärdena överskrids, bör antalet bostads- och fritidshus och eventuella planlagda tomter som blir kvar i bullerområdet presenteras. I bedömningen av bullerkonsekvenser bör också projektets konsekvenser för rekreationsområdena beaktas.

Eventuella osäkerhetsfaktorer i simuleringen måste beskrivas tydligt i bedömningsbeskrivningen, även när det gäller spridningen av lågfrekvent buller. Kontaktmyndigheten framhäver att eventuella bullerolägenheter bör i första hand förhindras med planering. I bedömningsbeskrivningen bör metoderna för att förhindra och lindra

uppkomsten och inriktningen av vindkraftsbuller för bosättningen och rekreatiomsområdena samt åtgärdernas effekt.

Konsekvenser av blinkande ljus och skuggor

Konsekvenser av blinkande ljus och skuggor från vindkraftverken bedöms som expertbedömning som grundar sig på simulering av blinkande ljus och skuggor. Konsekvenser av blinkande ljus och skuggor bedöms i synnerhet när det gäller känsliga objekt. För bedömning av följderna på grund av uppkomsten av blinkande ljus och skuggor används riktvärden som gäller i Sverige, eftersom motsvarande värden inte finns i Finland.

KM: Modelleringsarna bör genomföras med de kraftverkstyper som har samma rotorlängd och totalhöjd som de maximala måtten i genomföringsalternativen som är med i granskningen. Simuleringen bör också utföras tillsammans med en vindkraftsprojekt som kan bilda samverkan beträffande blinkande ljus och skuggor. Simuleringarna bör göras med en metod som inte tar hänsyn till trädbeståndets skyddande effekt. Resultaten bör presenteras på kartor som visar området där blinkande ljus och skuggor uppstår och eventuella objekt som utsätts för olägenheten. I beskrivningen bör man presentera i tid hur mycket objekten utsätts för blinkande ljus och skuggor. I Finland finns inga fastställda riktvärden för mängden skuggbildning, varför resultaten i konsekvensbedömningen bör jämföras med rekommendationerna och gränsvärdena som används i andra länder. Kontaktmyndigheten begär också att utlåtandet av Väst kustens miljöenhet beaktas i bedömningen, enligt vilket högst 8 timmar per år av ljus- och skuggbildningseffekter av vindkraftverken får förekomma.

Konsekvenser för landskapet, den byggda kulturmiljön och fornlämningarna

Projektets konsekvenser för landskapet och kulturmiljön bedöms som expertbedömning. Bedömningsmetoderna som används är synlighetsanalys och visualiseringar. Landskapskonsekvenserna bedöms på cirka 30–35 kilometers avstånd och konsekvenserna för värdefulla objekt med avsikt på landskapet och kulturmiljön på cirka 20 kilometers avstånd från kraftverken. År 2013 utfördes en arkeologisk inventering i projektområdet. I bedömningsprogrammet beskrivs hur man försöker åskådliggöra vindkraftverkens synlighet.

KM: Kontaktmyndigheten framhäver att konsekvenserna för landskapet bör bedömas mångsidigt såväl ur bosättningens, rekreatiomsområdenas som skydds- och naturobjektens synvinkel. Kontaktmyndigheten framför att Miljöministeriets handledning om bedömning av vindkraftsutbyggnadens konsekvenser för landskapet (2016) bör

beaktas i bedömningen av landskapskonsekvenserna. En uppdaterad version av handledningen har publicerats år 2024, vilken bör användas i stället för den gamla i konsekvensbedömningen. Handledningen om vindkraftverk och landskapet (Weckman 2006) som används som källa i bedömningsprogrammet är delvis föråldrad, eftersom vindkraftverken har blivit betydligt större och zonerna som tillämpas i MKB-programmet på sida 78 och 83 är föråldrade. I bedömningen av landskapskonsekvenserna bör utöver i landskapet Österbotten beaktas konsekvenserna för värdefulla objekt av landskapsintresse och bostadsområden som ligger i landskapet Södra Österbotten.

Kontaktmyndigheten anser att uppmärksamhet bör fästas på valet av fotograferingspunkter i visualiseringarna och antalet fotografier från olika årstider och på olika avstånd bör bara tillräckligt. I valet av fotograferingspunkter bör värdefulla områden av landskaps- eller kulturmiljöintresse, bosättning och rekreationsområden beaktas. Det är bra att ta bilderna med ett objektiv som motsvarar människans öga (brännvidd 50 mm) och framföra dem med en avgränsning som motsvarar människoögat och inte enbart med exempelvis panoramafotografier. Kontaktmyndigheten påpekar att synlighets- och landskapsanalysen också bör innehålla fotografier i skymning och under natten för att flyghinderljusens konsekvenser för landskapet ska kunna bedömas. Utöver visuella landskapskonsekvenser bör också konsekvenserna för landskapets struktur, karaktär och kvalitet bedömas.

Kauhava stad begär att en landskapsgranskning (bildmontage) görs för den byggda kulturmiljön av riksintresse i Kauhava (bebyggelsen längs bystråten i Voltti och Marttila bro) samt för värdefulla landskapsområden av landskapsintresse (Ekoluoma åkerslätt i Kauhava, Kauhava kulturlandskap), som alla ligger högst cirka 10 km från projektområdet. Vindkraftverken i de projekt som är under planering i närområdet bör också införas i bildmontagen (bland annat Dalalandet, Vargitmossen). Kontaktmyndigheten begär att ovan nämnda aspekter beaktas i bedömningsbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten framhäver vikten av bedömningen av landskapsamverkan, eftersom flera vindkraftsparker byggs och är under planering i närområdet.

Konsekvenser för samhällsstrukturen, markanvändningen och den materiella egendomen

I bedömningsprogrammet beskrivs områdets nuvarande markanvändning och bosättning, projektområdets och närområdenas planläggning samt andra kända markanvändningsplaner. I bedömningen granskas konsekvenserna för detalj-, general- och landskapsplanerna samt eventuella behov av att ändra planerna på grund av projektet och elöverföringen. Följderna av arealändringar i

markanvändningen undersöks också. Landskapsplanläggningen har beaktats i landskapet Österbotten och i bedömningsprogrammet har de riksomfattande målen för områdesanvändningen beskrivits.

KM: Kontaktmyndigheten påpekar att i bedömningsbeskrivningen bör också markanvändningen som planerats i Södra Österbottens beaktas, eftersom projektområdet gränsar till landskapet Södra Österbotten cirka 1,5 kilometer från projektområdet mot sydost. Södra Österbottens förbund konstaterar i sitt utlåtande, vilket även Kauhava stad påpekar, att beteckningarna i den nya, redan godkända Södra Österbottens landskapsplan som träder i kraft senare, som ligger i projektets influensområde bör identifieras i konsekvensbedömningen samt projektets konsekvenser för beteckningarna och målen i landskapsplanen bedömas. Kontaktmyndigheten sammanfaller med detta och konstaterar dessutom att även eventuella ändringar av planbeteckningarna och -bestämmelserna i Österbottens landskapsplan 2050, som är under beredning och som gäller projektets influensområde, bör beaktas. Museerna i Seinäjoki påpekar att i bild 12–1 på bedömningsprogrammets sida 77 och i tabellen på sidorna 70–80 presenteras betydande objekt av riksintresse som finns i influensområdet, vilka grundar sig på Södra Österbottens landskapsplan som har godkänts år 2005. Södra Österbottens nya landskapsplan 2050 har godkänts i landskapsfullmäktige i september 2024, vilket betyder att materialet måste uppdateras enligt den nya landskapsplanen. Konsekvensbedömningen av dessa objekt bör också utföras enligt zonerna i Miljöministeriets uppdaterade handledning om bedömning av landskapskonsekvenser i vindkraftsbyggande (2024). Kontaktmyndigheten begär att dessa aspekter beaktas i bedömningsbeskrivningen. I bedömningsprogrammet har på finska felaktigt använts benämningen maisemakaava för landskapsplan (maakuntakaava) på sida 17, vilket bör rättas till i sammandragsdelen.

I källuppgifterna införs stranddetaljplaneområdena Hunurijärvi och Haarusjärvi och situationen beträffande beviljade bygglov bör uppdateras i bedömningsbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten begär att projektets konsekvenser för den nu gällande delgeneralplanen för Storbötets vindkraftspark bedöms.

Konsekvenser för mark- och berggrunden samt yt- och grundvattnen

Enligt bedömningsprogrammet behandlas konsekvenserna för mark- och berggrunden samt grundvattnen som expertbedömning genom att utnyttja befintlig geografisk information, miljöförvaltningens öppna data och resultaten av naturkartläggningen. Eventuella hushållsvattenbrunnar, grundvattenkontrollrör och källor som finns i projektområdet utreds i samband med naturkarteringen. Projektets konsekvenser för mark- och berggrunden och grundvattnet uppstår

huvudsakligen under byggtiden. I bedömningsbeskrivningen kommer grävarbetets konsekvenser för grundvattenförhållandena och vattentäkterna att granskas. Konsekvenserna för marken kommer att bedömas genom att granska markens kvalitet och bärkraft på byggplatserna. Konsekvenserna av olje- och kemikalieläckage för marken och grundvattnet granskas skilt i avsnittet som gäller miljörisker.

KM: I bedömningsprogrammet framförs korrekta och tillräckliga uppgifter om grundvattenområden och geologiska skyddsobjekt som ligger i närheten av projektområdet. I programmet identifieras projektets grundvattenkonsekvenser på ett korrekt sätt. Kontaktmyndigheten påminner om att grundvattenkonsekvenserna bör behandlas åtminstone på allmän nivå även utanför de klassificerade grundvattenområdena. Vindkraftverkets totala höjd får inte vara högre än avståndet från kraftverket till grundvattenområdets gräns, eftersom skadliga ämnen kan läcka ut i grundvattenområdet från ett kraftverk som eventuellt har fallit ner. Västkustens miljöenhet framhäver att på grundvattenområdet (Pensalkangas) som ligger i närheten av projektområdet får inga nya vägar eller elöverföringskablar byggas för att grundvattnets kvalitet inte ska försämrast. Kontaktmyndigheten begär att detta beaktas i planeringen av projektet.

I bedömningsbeskrivningen bör miljökonsekvenserna av eventuella sura sulfatmarker samt förebyggande och minskning av konsekvenser bedömas. I bedömningsbeskrivningen bör dessutom antecknas skalan i GTK:s material som visar förekomsten av sura sulfatjordar, dvs. är det frågan om material om sura sulfatjordar i skalan 1:250 000 eller något annat. På basis av materialet som visar sannolikheten för förekomst av sura sulfatjordar kan man dock inte helt och hållet utesluta förekomsten av sura sulfatjordar ens i de områden där sannolikheten för att det ska förekomma sura sulfatjordar är liten eller mycket liten enligt materialet. I bedömningsprogrammet nämns inte förekomsten av svartskiffer. I bedömningsbeskrivningen bör det nämnas om det finns svartskiffer i projektområdet och presenteras metoder för att minimera olägenheter av eventuellt svartskiffer.

Kontaktmyndigheten påpekar att vattenförekomsten Munsala å är till typen en medelstor å i momark, inte en liten å i torvmark. Vattenförekomsten Munsala å mynnar ut i kustvattenförekomsten Monäsviken, dit Söderfjärden hör. Målstatus för alla vattenförekomster är minst god ekologisk status. I bedömningsbeskrivningen bör man bedöma om projektet tillsammans med andra projekt kan påverka ytvattenförekomsterna Munsala å eller Monäsviken eller ytvattnen. Även NTM-centralen i Egentliga Finlands fiskerimyndighet begär att konsekvenserna under byggskedet för fiskbeståndet i Munsala å inklusive eventuella konsekvenser av sura sulfatjordar beaktas.

Kontaktmyndigheten påpekar att på förhand uppskattat orsakas de största eventuella konsekvenserna för ytvattnen av vägbyggen och byggande och/eller förbättring av vägdiken i anslutning till vägar. Partikeltransport ut i vattendragen täcker botten, orsakar igenslamning och övergödning, vilket inverkar skadligt på vattenkvaliteten och vattendragens ekologiska status. Om strömmande vatten överskrider med arbetsmaskiner, bör erosionsrisken beaktas och man bör sträva efter att förhindra erosion och undvika att ändra fårans struktur. Dessutom kan vägtrumorna hindra vattenorganismerna från att röra sig fritt. Konsekvenser kan uppstå av hydrologiska förändringar på grund av eventuella dikningar och grundvattensänkning, vilka kan orsaka syresättning djupare ner i marken än tidigare och nedbrytning av torv i torvmarker och som en följd av detta utsköljning av organiska substanser i avrinningsvattnen som en följd av detta. Kontaktmyndigheten påpekar att konsekvenserna av eventuella dikningar i vattendragen inte begränsas enbart till byggtiden, utan konsekvenserna för ytvattnen fortsätter till och med i årtionden i torvmarker allteftersom torven sakta bryts ner.

I bedömningsbeskrivningen bör eventuella dräneringsbehov framföras och konsekvenserna av dessa bedömas. I bedömningsbeskrivningen bör också finnas kartor, som visar avrinningsområdena, vindkraftverken, servicevägarnas läge i avrinningsområdena. Kartornas skala bör vara sådan att de nuvarande dikningarna och småvattnen syns. Kartorna kan framföras som bilagor till bedömningsbeskrivningen. I det stora hela bör eventuella konsekvenser för vattendraget beaktas i projektplaneringen, även indirekta, och man bör sträva efter att minska dem.

Konsekvenser för växtligheten och naturtyperna

Projektområdet är nästan helt och hållet blandskog i skogsbruksanvändning, i vilken det finns barrträdsdominerade områden och områden med glest trädbestånd. Åker finns på den norra sodan av produktionsområdet. Växtligheten och naturtyperna inventeras under två dagar sommaren 2024.

KM: Kontaktmyndigheten anser att bedömningsmetoderna för växtligheten är tillräckliga. I bedömningsbeskrivningen redogörs bakgrundsmaterialet och konsekvenserna som bedöms på ett tydligt sätt. Med hjälp av naturkarteringar bör det utredas så att projektet inte hotar naturvärden som definieras i lagen eller direktivarnas rastnings- och förökningsområden i vindkraftens influensområde. I karteringarna bör naturtyperna enligt den nya naturvårdslagen beaktas. När naturutredningarna planeras bör man använda LUOPAS-guiden (Mäkelä & Salo 2023), i vilken fastställs den tillräckliga nivån för

utredningarna. Utöver den lokala granskningen bör områdets koppling till det mera omfattande ekologiska nätverket beaktas.

I bedömningen bör även beaktas samverkan med andra projekt för värdefulla naturobjekt med avsikt på den biologiska mångfalden. Kontaktmyndigheten konstaterar att metoder, tid och karteringsrutter med kartbilder som tillämpats i karteringarna bör presenteras för alla naturutredningar.

Konsekvenser för fågelbeståndet

Konsekvenserna för fågelbeståndet utreds genom att utnyttja bland annat fågelutredningarna som har gjorts år 2024 och öppen data samt genom att intervjua personer som känner till fågelbeståndet väl. Produktionsområdet ligger i sädgåsens huvudflyttsträck. I bedömningsförfarandet ingår utredningar av det häckande fågelbeståndet, dagrovfåglar, flyttfåglar, ugglor och skogshönsfåglarnas spelplatser. Fåglarnas vår- och höstflyttning kartläggs i projektområdet och dess närhet 13+14 dagar. I bedömningen utnyttjas också uppföljningsdata från de närliggande vindkraftsprojekten (Dalalandet, Vargitmossen och Björkbacken). Dagrovfåglarna karteras under 15 dagar sommaren 2024. En kollisionssimulering kommer att göras upp för den sekretessbelagda arten.

KM: Fågelutredningarna måste göras enligt bilaga 2 i LUOPAS-guiden (2023). Kontaktmyndigheten stöder planen i bedömningsprogrammet om att utnyttja intervjuer av lokala fågelintresserade som bakgrundsmaterial. I flera utlåtanden konstateras att enligt bedömningsprogrammet används färre dagar för vår- och höstflyttningens utredning av flyttfåglarna än vad miljöministeriet anvisar i handledningen om bedömning av konsekvenserna för fåglarna vid vindkraftsutbyggnad. Projektet ligger i flera fågelarters riksomfattande huvudflyttsträck eller i deras närhet. I fråga om det flyttande fågelbeståndet ger miljöministeriets handledning anvisningar om att observera fågelflyttningen 30 dagar på våren och 30 dagar på hösten. Kontaktmyndigheten begär att kontrolldagarna enligt rekommendationerna ska efterföljas för att kontrollen av flyttfåglarna ska vara tidsmässigt tillräckligt täckande för att arterna i sin helhet ska beaktas. Om man inte gör så, bör motiveringar framföras i bedömningsbeskrivningen om varför lättare kontroll än vad miljöministeriet framför har ansetts vara tillräckligt.

Kontroll av nattflyttningen är i regel en mycket stor utmaning. I bedömningen bör dock beaktas projektets konsekvenser för arter som flyttar på natten såsom även osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningen. Dessutom bör närliggande myrmarkers och åkrars betydelse som rastnings-, födo- och häckningsområden utredas. Det är möjligt att födosökningsflygningar görs över projektområdet i samband med rastningar under flyttningen.

Även det häckande fågelbeståndet bör utredas i enlighet med LUO-PAS-guiden. I programmet framförs att linjetaxering tillämpas utöver punkttaxeringen. Kontaktmyndigheten påpekar att etablerade riksomfattande fältarbetsmetoder bör tillämpas i utredningarna för att resultaten ska vara jämförbara och för att riksomfattande uppföljningsmaterial ska kunna användas i tolkningen av resultaten. I bedömningsprogrammet anföras 2–4 dagar för att kartera det häckande fågelbeståndet. Kontaktmyndigheten anser att för att åstadkomma en täckande utredning av det häckande fågelbeståndet borde karteringen upprepas 5–8 gånger under häckningsperioden och minst tre gånger när det gäller nattsångare.

I projektområdets influensområde finns ett revir för en sekretessbelagd rovfågelart. För den sekretessbelagda arten bör en kollisionssimulering göras upp, i vilken 95% används som maximal väjningskoefficient. Enligt försiktighetsprincipen är det också motiverat att tillämpa en lägre väjningskoefficient för att ta hänsyn exempelvis till dödlighet på grund av elledningar, vilket vanligen inte annars beaktas i simuleringarna överhuvudtaget. I kollisionssimuleringarna bör också samverkan med andra projekt som ligger i samma revir beaktas. En kollisionssimulering bör också göras upp för andra stora rovfåglar som eventuellt häckar i området. I observationerna av rovfåglarna bör till lämpliga delar utnyttjas Forststyrelsens guide om observation av kungsörn exempelvis när det gäller antalet kontroller. Riskkänsliga revir enligt jaktflygningssimuleringen bör beaktas med tillräckligt kraftverksfria korridorer till flygområdena.

Övriga känsliga fågelarter som bör utredas är dessutom hotade medelstora rovfåglar såsom ormråk och bivråk, fiskgjuse, berguv, storlom och smålom samt eventuellt även pilgrimsfalk. Det är nödvändigt att utreda förekomsten av dessa arter i området och konsekvenserna som de utsätts för. På basis av föruppgifter har dessa arter observerats och i bedömningen bör man sträva efter att utreda var det eventuella häckningsområdet ligger och hur projektet påverkar arten.

I bedömningsprogrammet konstateras att vindkraftverkens störningseffekt vanligen är 500 meter för fåglarna. Kontaktmyndigheten konstaterar att den senaste forskningsinformationen inte stöder denna generalisering och att Naturresursinstitutets sammandragsartikel om vindkraftens störningseffekter bör beaktas i bedömningen (Tolvanen m.m. 2023: How far are birds, bats and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review, Biological Conservation 288/2023).

Forststyrelsen påpekar att Naturaområdet är värdefullt med avsikt på fåglarna och att det häckar hotade arter i området, varför konsekvenserna för dessa arter bör bedömas som en del av bedömningen av konsekvenserna för fåglarna. Som en del av projektets utredning av häckande fåglar skulle det också vara motiverat att

uppdatera uppgifterna om fåglarna i området Paljakanneva-Åkantmossen för att projektets konsekvenser i synnerhet för myrmarksfåglarna ska kunna bedömas. Kontaktmyndigheten begär att aspekterna som Forststyrelsen framför beaktas när fågelutredningarna och konsekvensbedömningen görs.

Kontaktmyndigheten framhäver vikten av att bedöma samverkan, eftersom det planeras rikligt med vindkraftsområden i kustområdet och samverkan kan bli betydande för arterna. När det gäller flyttfåglarna måste samverkan på populationsnivå bedömas åtminstone i landskapsskala och när det gäller hotade arter bör omfattningen vara till och med större. I bedömningen bör särskild uppmärksamhet fästas på arter, vilkas huvudsakliga spridning är i kustområdet.

I bedömningsbeskrivningen bör möjligheterna att lindra vindkraftverkens kollisionspåverkan genom att öka kraftverkens synlighet. Dessutom bör det bedömas om det är möjligt att ersätta flyghinderljuset med ljus som fungerar med radar i syfte att lindra konsekvenserna av kollisioner och konsekvenser för naturlandskapet.

Konsekvenser för övriga djur

I projektområdet görs preliminära utredningar om bland annat flygekorre, åkergröda och fladdermus. I bedömningarna och utredningarna av konsekvenserna för övriga djur ligger fokus på förekomsten av arter som ingår i bilaga II och IV i EU:s habitatdirektiv. Konsekvenserna för vanliga arter bedöms på allmän nivå. I området utfördes en utredning av stora rovdjur i början av år 2024. Projektområdet ligger i kanterna av vargreviret i Jeppo.

KM: Kontaktmyndigheten anser att utredningarna som har planerats i bedömningsprogrammet är tillräckliga. Observationerna som gjorts i naturutredningarna bör sparas i datasystemet Laji.fi. Karteringsrutterna bör presenteras på kartbilder eller skickas som separat geografisk datafil till kontaktmyndigheten. För att åskådliggöra resultaten av naturkarteringarna bör art- och naturtypskarteringarnas resultat sammanställas i en kartsimulering tillsammans med placeringen av kraftverken och stödkonstruktionerna.

Kontaktmyndigheten påpekar att den optimala tidpunkten för att observera spillning av flygekorre är på våren, precis innan snön har smält och växtligheten täcker den. Flygekorrens ekologi innefattar tidvis tömning av reviren och arten observeras nödvändigtvis inte under ett enskilt inventeringsår. Utöver flygekorrens föröknings- och rastplatser är det dessutom viktigt att fästa uppmärksamhet på eventuella separata födoområden samt förbindelserna mellan dem. I utredningarna av åkergröda fästs uppmärksamhet på att tidpunkten för utredning är rätt,

dvs. under förökningstiden.

Konsekvenser för Natura 2000-områdena, naturskyddsområdena och objekt i skyddsprogrammen

Det finns inga skyddsområden i projektområdet. Projektområdets sydöstra kant tangerar Natura 2000-området Paljakanneva-Åkantmossen (SAC, FI0800025) som har följande naturtyper som skyddsgrund: högmosse, öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn, aapamyrar, klippvegetation på silikatrika bergsluttningar, västlig taiga, lövsumpskogar av fennoskandisk typ och skogsbevuxen myr. Största delen av Naturaområdet hör också till myrskyddsprogrammet (Paljakanneva-Åkantmossen 1, SSO100269). Enligt sökanden är det inte nödvändigt att utföra en Naturabedömning för området Paljakanneva-Åkantmossen. Slutsatsen i behovsprövningen grundar sig på kraftverkens avståndsplacering och områdets hydrologi.

KM: Projektområdet ligger i omedelbar närhet av Naturaområdet Paljakanneva-Åkantmossen (FI0800025 SAC), som är ett viktigt komplex av riksintresse bestående av aktiv högmosse och aapamyr. Området har betydelse även för skyddet av den boreala skogsnaturen. På blanketten för bedömning av Naturaområdets tillstånd (nedan NATA-blanketten) bedöms hotfaktorer och på dessa lyfts vindkraftsproduktion som planerats i närheten av området som en betydande hotfaktor för helheten bestående av viktiga värden för Naturaområdet. I NATA-blanketten finns en bedömning av fågelbeståndet och området har konstaterats vara en bra och mångsidig fågelmyrmark och betydande för många arter. Andra arter än de arter som utgör skyddsgrund bör beaktas när de är typiska för naturtyperna som utgör skyddsgrunden. En Naturabedömning måste utföras om det inte på objektiva grunder är uteslutet att projekten inte kommer att påverka områdets skyddsvärden på något betydande sätt. Kontaktmyndigheten anser att eftersom vindkraften har bedömts vara en betydande hotfaktor för Naturaområdet och områdets fågelvärde är betydande, bör en Naturabedömning göras upp för området.

Konsekvenser för utnyttjandet av naturresurser

Vindkraftsprojektets konsekvenser för utnyttjande av naturresurserna koncentreras i synnerhet till skogsbruket. Storleken på markarealen som tas ur skogsbruksanvändning bedöms genom beräkningar. Övriga naturresurser som kan utnyttjas i området är vilt, svamp och bär som utgör grunden för rekreationsanvändningen i området.

KM: När vindkraftverkens fundament anläggs och områdets vägar byggs och förbättras måste mark- och bergtäkten lokalt utökas i

betydande utsträckning. Kontaktmyndigheten konstaterar att behövliga mark- och bergtäktsmängder samt miljökonsekvenser av tåkten med olika kraftverksplaceringar borde bedömas och jämföras i beskrivningen åtminstone på allmän nivå. I bedömningen rekommenderas också att granska i vilken utsträckning som returmaterial kan användas i markbyggande i stället för att lösgöra naturligt mark- och stenmaterial för projektet.

Konsekvenser för trafiken och luftfartssäkerheten

Bedömningen av trafikkonsekvenser fokuserar på den tilltagande trafiken i synnerhet under byggskedet. I bedömningen utreds också behovet av att bygga och förbättra vägarna samt konsekvenser för trafiksäkerheten. Specialtransportrutterna har föreslagits gå från hamnarna i Karleby, Jakobstad och Vasa till projektområdet. Konsekvenserna för flygtrafiken utreds genom att bedöma placeringen av vindkraftverken i förhållande till flygfälten och de officiella flygplatserna på basis av Traficoms anvisningar och flyghinderbegränsningen.

KM: Planen för bedömning av trafikkonsekvenserna och beskrivningen av det nuvarande tillståndet är huvudsakligen tillräckliga. I bedömningen bör trafikens konsekvenser under projektets hela livscykel beaktas. I beskrivningen måste man beskriva hur de bedömda trafikmängderna uppstår och vilka miljökonsekvenser de tilltagande trafikmängderna orsakar för invånarna i influensområdet. I bedömningen bör alternativ för transportrutterna framföras såsom även eventuella problematiska punkter i anslutning till dem samt metoder, med vilka eventuella skadliga konsekvenser kan lindras.

Kontaktmyndigheten begär också att anvisningarna och bestämmelserna som framförs av Trafikledsverket och NTM-centralen i Södra Österbottens ansvarsområde för trafik och infrastruktur ska beaktas såsom även NTM-centralen i Södra Österbottens och Trafikledsverkets vägplaner. I utredningen som gäller förutsättningarna för transporter bör man beakta att i projektet planeras högre kraftverk än de som tidigare har byggts eller som är under uppbyggnad i närområdet.

Kauhava stad begär att konsekvenserna även för Kauhava flygfält och Försvarsmaktens övervakningssystem på området undersöks i utredningarna.

Konsekvenser för luftkvaliteten och klimatet

Enligt bedömningsprogrammet granskas projektets klimatkonsekvenser under projektets hela livscykel med beaktande av utsläpp under byggtiden, konsekvenser för växtlighetens kolsänkor och kolreserver

samt konsekvenser under drift och på grund av urbruktagnig. Klimatkonsekvenserna bedöms genom att jämföra projektets utsläppsvärden med utsläppsvärdena från andra energiproduktionsformer. Klimatkonsekvensen beräknas som förminskning av koldioxidekvivalentmängden jämfört med alternativa elproduktionsformer. Utöver klimatkonsekvenserna bedöms projektets konsekvenser för den lokala luftkvaliteten när det gäller svaveldioxid och kväveoxid.

KM: Metoderna för bedömning av klimatkonsekvenserna och tolkningen av resultaten med tillhörande osäkerheter bör framföras tydligt i bedömningsbeskrivningen. I bedömningen bör utsläppen från import och transport av komponenter till de planerade vindkraftverken, vindkraftsparkens byggande, underhåll och reparation samt rivning av vindkraftverken och delar av återvinningen beaktas. I bedömningen bör man också beakta förbättringen av vägar samt byggande av nya vägar, arbets- och lagringsområden. I konsekvensbedömningen bör man även beakta att kolsänkorna och -reserverna för växtligheten också ska omfatta markens kolsänkor.

I bedömningen av klimatkonsekvenser som uppstår under drifttiden bör utsläppskoefficienten som förutspås för vindkraftsparkens drifttid användas i stället för den nuvarande utsläppskoefficienten för elproduktion. Vindkraftsparkens utsläppskoefficient bör anges som g CO₂/kWh med beaktande av projektets hela livscykel. I beskrivningen bör även bedömas när den utsläppsfria energin som kraftverken producerar har kompenserat klimatutsläppen som uppstått under uppbyggnad och rivning.

Klimatkonsekvensernas betydelse bör bedömas i förhållande till olika klimatstrategiska mål och även de regionala klimatmålen bör beaktas. När klimatkonsekvenserna bedöms är det bra att identifiera riskerna som klimatförändringen medför, vilka kan påverka vindkraftverkens drift, såsom även metoderna i syfte att minska riskerna. När klimatet blir varmare ökar exempelvis extrema väderfenomen och risken för skogsbrand.

Konsekvenser för radarverksamheten och kommunikationsförbindelserna

Meteorologiska institutets närmaste väderradar finns i Vimpeli, cirka 65 kilometer från projektområdet österut. Projektområdet ligger i hörbarhetsområdet för radio- och tv-sändarna i Lappo och Kronoby, vilka ligger på 42 och 56 kilometers avstånd. Vindkraftverken kan orsaka skuggningar och reflexioner i radaranordningarna. Konsekvensernas omfattning beror på kraftverkens placering och geometri i förhållande till radaranordningarnas läge. Radiolänkförbindelserna och televisionssignalen kan påverkas.

Konsekvenserna av projektets vindkraftverk för mobiltelefonernas hörbarhet och televisionsbildens synlighet bedöms i bedömningsbeskrivningen. Som källuppgifter används myndighetsutlåtanden och uppgifter om radaranordningarnas och sändningsstationernas läge.

KM: I utlåtandena påpekas att i fortsättningen kan radiolänksystem inte byggas i det aktuella projektets influensområde. Vindkraftsparkerna kan ha betydande konsekvenser för antenn-tv-mottagningen och via detta bland annat för den allmänna säkerheten, vilket bör beaktas i konsekvensbedömningen i anslutning till säkerhet. Digita Oy begär att den projektansvarige framför en konkret plan i syfte att förhindra och avlägsna störningar och påminner om att den projektansvarige ansvarar för att avlägsna störningarna och kostnaderna som det medför. Meteorologiska institutet påpekar att det planeras rikligt med vindkraft i området och att kraftverken orsakar betydande störningseko för radarmätningarna, vilket eventuellt kan påverka vädertjänsterna i området. Vindkraftsprojektet Storbötet 2 kan skapa störningar genom samverkan med andra vindkraftsprojekt, varför bedömning av samverkan också är viktigt när det gäller dessa konsekvenser. Kontaktmyndigheten begär att ovan nämnda aspekter beaktas i bedömningen och den fortsatta planeringen av projektet.

Miljö- och säkerhetsrisker

På allmän nivå identifieras delar som lossnar av ett vindkraftverk och riskerna som uppstår av fallande is eller snö som säkerhetsrisker av vindkraftverken. Projektets allmänna säkerhet bedöms genom att jämföra projektets tekniska planer och kraftverkens säkerhetsavstånd till riskkänsliga objekt. Det granskas också om de allmänna säkerhetsavstånden förverkligas i utbyggnaden av vindkraftsprojektet. Dessutom identifieras andra miljö- och säkerhetsrisker i anslutning till projektet samt eventuella störningar under driften och deras sannolikhet bedöms.

KM: I bedömningen bör risker på grund av bland annat fallande is eller komponenter, eldsvådor, oljeskador, kemikalier samt exceptionella väderleksförhållanden och deras följder samt riskförebyggande metoder granskas. Österbottens räddningsverk framhäver vikten av att göra upp en projektvis riskanalys och brand- och säkerhetstekniska utredningar. Räddningsmyndigheten anser att byggnader, friluftsleder och andra allmänna områden inte bör placeras närmare än 600 meter från vindkraftverk på grund av risken för iskast och komponenter som lossnar om man inte med projektspecifik riskanalys och utredning av iskast kan påvisa att kortare skyddsavstånd kan tillämpas. Kontaktmyndigheten begär aspekterna som nämns i

räddningsmyndighetens utlåtande beaktas i bedömningen och planeringen av projektet.

Projektens samverkan

Samverkan granskas och bedöms i fråga om såväl existerande som planerade vindkraftsprojekt. Åtminstone landskapet, rekreationsanvändningen, trafiken, fågelbeståndet och markanvändningen bedöms vara föremål för samverkan. Bedömningen utförs på basis av tillgänglig information om konsekvenserna av olika projekt. I bedömningsprogrammet presenteras övriga projekt som ligger på mindre än 30 kilometers avstånd, vilka uppskattas vara betydande med avsikt på samverkan.

KM: Kontaktmyndigheten anser att bedömningen av samverkan är särskilt viktigt, eftersom det för tillfället finns sammanlagt 24 vindkraftsprojekt och deras elöverföringsrutter i drift, uppbyggnad eller planering inom 30 kilometers radie från projektområdet. Tillsammans med de övriga projekten är också konsekvenserna av projektet i denna bedömning större och influensområdet mera vidsträckt. I bedömningen av samverkan av olika vindkraftsprojekt och deras elöverföringsrutter bör i synnerhet konsekvenserna för människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel samt fågelbeståndet bedömas. Projektens gemensamma bullerkonsekvenser och konsekvenser av ljus och skuggor bör bedömas grundligt. I bedömningsbeskrivningen bör utbyggda vindkraftsprojekt eller vindkraftsprojekt under planering som ligger i influensområdet som tillämpas i bedömningen av landskapskonsekvenserna framföras och bedömas. Projektuppgifterna för ses över, eftersom Vörå kommuns byggnads- och miljönämnd påpekar i sitt utlåtande att bedömningsprogrammets tabell 26–1 (på sida 137) innehåller felaktiga uppgifter om antalet kraftverk i de övriga vindkraftsprojekten.

I bedömningsbeskrivningen bör dessutom framföras projektens samverkan för naturskyddsområdena, splittringen av naturen, direktivarternas levnadsförhållanden och annat djurliv. Naturresursinstitutet påpekar att för en del av arterna kan det eventuella influensområdet (samverkan) vara mycket stort, när flera vindkraftsprojekt planeras i samma revir och artens förekomstområden (t.ex. varg).

Bedömningen av samverkan begränsar sig inte bara till projekt av samma typ, utan även andra markanvändningsprojekt i området bör beaktas i bedömningen av samverkan. På Motivass karta syns inte heller de två solkraftsprojekten vid Oravais fabriksområde, vilka ligger i tillståndsförfarande. I bedömningen av samverkan bör man också beakta vindkraftsområdet (tv-2) Kimo österskog som är infört på den

sydvästra sidan av projektområdet i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

Osäkerhetsfaktorer och metoder för att minska negativa konsekvenser

I bedömningsprogrammet konstateras de viktigaste osäkerhetsfaktorerna i anslutning till bedömningen såsom antagningar och generaliseringar i konsekvensbedömningen samt de tillgängliga preliminära tekniska uppgifterna. Källuppgifternas noggrannhet kan också variera.

I bedömningsbeskrivningen presenteras osäkerhetsfaktorerna i anslutning till bedömningen skilt för varje konsekvenstyp såsom även hur osäkerhetsfaktorerna har beaktats i konsekvensbedömningarna.

KM: Antaganden som tillämpats och tagits fram i bedömningen samt identifierade osäkerhetsfaktorer och deras effekt på bedömningens slutresultat bör framföras i MKB-beskrivningen. Osäkerhetsfaktorerna bör framföras enligt konsekvensobjekt. Metoderna för att lindra skadliga konsekvenser som framförs i bedömningsbeskrivningen bör vara genomförbara och tillräckligt konkreta.

Uppföljning av konsekvenser

I bedömningsbeskrivningen görs en preliminär plan för uppföljning av projektets konsekvenser. Uppföljningsplanen grundar sig på granskade konsekvenser och deras betydelse. Avsikten är att uppföljningen ska ge information om vilka konsekvenser vindkraftverken har för miljön och hur de förebyggande och lindrande åtgärderna fungerar.

KM: Kontaktmyndigheten framhäver att enligt MKB-förordningen bör ett förslag om uppföljningsarrangemang för miljökonsekvenserna bifogas till bedömningsbeskrivningen. Uppföljningsprogrammet bör således fokusera på i synnerhet de konsekvensobjekt för vilka projektet sannolikt har betydande konsekvenser. I bedömningsbeskrivningen skulle det också vara bra att berätta hur rapporteringen av uppföljningen kommer att göras och vem som ansvarar för uppföljningen.

MEDDELANDE OM UTLÅTANDE OM MKB-PROGRAMMET

NTM-centralen skickar sitt utlåtande samt kopior av utlåtanden och åsikter som lämnats in om MKB-programmet till den projektansvarige. Kontaktmyndighetens utlåtande skickas för kännedom till de instanser, av vilka utlåtande om bedömningsprogrammet har begärts.

Kontaktmyndighetens utlåtande publiceras på myndigheternas webbplats på adress www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten och på miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/storbotet2-vindkraft-MKB.

AVGIFT, GRUNDERNA FÖR FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH MÖJLIGHET ATT BEGÄRA OMRÖVNING

Avgiften är 4000 euro.

Avgiften som uppbärs för kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet har fastställts i enlighet med ett mindre projekt (5–10 dagsverken). Avgiften fastställs på basis av förordningen om NTM-centralens avgifter.

En betalningsskyldig, som anser att det har skett ett fel i fastställandet av avgiften för kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet, kan yrka på rättelse av NTM-centralen inom sex månader från dagen då utlåtandet har utfärdats.

TILLÄMPADE RÄTTSNORMER

Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 8, 16 och 18 §

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 3 §

Lag om grunder för avgifter till staten (150/1992) 8 §

Statsrådets förordning (1215/2023) om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas och utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer år 2024 2 §.

Ärendet har behandlats i NTM-centralen i Södra Österbottens ansvarsområde för miljö och naturresurser.

Ärendet har föredragits av överinspektör Isla Hämmäläinen och avgjorts av gruppchef Elina Venetjoki.

Detta dokument har godkänts elektroniskt i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Anteckning om elektroniskt godkännande finns på dokumentets sista sida.

Bilagor

Bilaga 1: Utlåtanden och åsikter
Bilaga 2: Anvisning om yrkande på rättelse av avgift

Sändlista

Storbötet 2 Vind Ab c/o NEOEN Renewables Finland Oy

Sitowise Oy
Nykarleby stad
Vörå kommun